

ЕМАНЮЕЛ РОБЛЕС ГОРГОНА

Превод от френски: Алфред Керемидаров, 1979

chitanka.info

ГОРГОНА [0]

От два дни малката червена палатка стоеше разпъната близо до плажа под сянката на един голям бор, чиято размекната от горещината смола ухаеше още по-силно.

Никол довършваше подреждането на няколко туристически съда, когато забеляза, че мъжът ѝ, след като изтегли надувната лодка на пясъка, се отправи към колата. Това беше един стар „фолксваген“, с оня сив и военновременен цвят, който тя мразеше. Никол се намираше под друг бор, с по-рядка сянка и два отпуснати надолу клона.

Младата жена бегло проследи с поглед Франк. Той се наричаше Франсиско, но бе свикнала още от първите им срещи да му казва Франк. Видя го, че сложи в лодката дългата верига, с която се бяха запасили за в случай на някаква авария по лошите пътища на Югославия. Още повече се озадачи, като забеляза, че той съзнателно не взе пушката-харпун.

— Къде ще идеш? — извика тя.

Отдалече Франк направи нетърпеливо движение, което я ядоса. Винаги този стремеж към загадъчност. Знаейки, че мъжът ѝ не обича много да се доверява, по-скоро от досада, отколкото от сдържаност, Никол не настоя.

Но тъй като любопитството ѝ беше доста раздразнено, тя се помами от мисълта да отиде при него... Ех, нейсе! Щом предпочита да мълчи, да прави каквото иска. Може би е забелязал някоя едра риба в подножието на скалите. Обаче в такъв случай защо остави пушката си?

— Не забрави ли нещо? — извика тя отново, като направи рупор с ръцете си.

— Не!

Тя отгатна в гласа му нотка на раздразнение и млъкна, твърдо решена повече да не се интересува от неговите занимания.

Морето така искреше под обедното слънце, че очите боляха. Никол сложи водата да се поизстуди, като закачи делвата на един нисък клон, а после затършува из чантата, в която бяха вестниците и книгите. Тя не обърна никакво внимание на криминалните романи и техническите списания, съставляващи „интелектуалната паша“ на нейния съпруг, а взе един брой на „Лайф“, който бе купила преди пет дни в Атина. После просна хавлиената кърпа на пясъка и легна по гръб, като сложи на очите си дебели черни очила.

Наляво един сиворъждив дълъг нос тръпнеше в маранята. Никол би предпочела да се съблече гола, да свали банския костюм, който ѝ държеше топло, но се опасяваше от реакцията на Франк. Двата бяха на къмпинг в едно загубено кътче на Пелопонес, край едно съвсем усамотено заливче. Откакто се бяха настанили тук, не бяха забелязали никого, дори някое от онези овчарчета, които в Гърция изникват сякаш изпод земята със своите пет-шест овци или кози, като по някаква прищявка на съдбата. „Трябва да се примиря“ — си помисли тя.

Над нея насекоми браздяха изгарящия въздух с резките си завои. Странно беше, че тяхното бръмчене придаваше повече интимност на чувството за тишина и усамотение. Тя устоя на това, което, смяташе за каприз. По-добре беше да не предизвиква ревността на Франк, особено в този момент, когато изглеждаше странно възбуден и същевременно затворен в себе си, както в дните, когато бе ядосан.

Той беше роден в Лион, от родители мадридчани, потърсили убежище във Франция след войната в Испания. Работеше в хартиената фабрика на баща си, но мечтаеше да замине за Южна Америка, при един вуйчо край река Парагвай, който отглеждаше коне. През юношеските години бе прекарал там приказна ваканция. Обичаше да си припомня продължителните препускания из прериите, вечерните веселия в двора на фермата, излизанията на лов с яките и мълчаливи ратаи. Някой ден — той говореше за това все по-често — щеше да се върне там с Никол, за да заживее свободния живот, който обичаше. Тя отгатваше у него смътно желание за бягство, тайна неудовлетвореност, някакво вътрешно противоречие, от което може би страдаше. Но кой би разбрал именно от какво?

Никол развърза препаската, която задържаше горната част на банския ѝ костюм и леко притискаше гърдите. После запали цигара. С крайчеца на окото наблюдаваше Франк, който, по сини гащета,

продължаваше пригответленията си. Бе сложил плавниците и почистваше с изключителна грижливост маската за гмуркане. Зад него се разстиляше вертикалната стена на небето, а от пламтящото море се отразяваше една сурова светлина. Къси вълни замираха по плажа.

Когато Франк повлече надувната лодка, тя се полюбува на мускулестия му гръб, на неговите мощни бедра на любител-футболист. Цялото му тяло, в своята снажност, запазваше юношеска изящност, която се дължеше най-вече на тесния ханш, на известна изтънченост на глезените. Гъста растителност покриваше гърдите му.

Никол почувствува леко удоволствие, като го гледаше как действа, как гази из водата, как със сръчен скок се оказа в лодката и загреба към скалите... Би желала да се обърне към нея, да й направи малко, съучастническо движение. Но Франк се отдалечаваше с мисъл, обзета от определено намерение. Навътре в морето минаваше ладия с издуто сернисто жълто платно. Никол започна нехайно да прелиства списанието...

Франк имаше свои ориентири: най-напред скалата и едно хълмче, което се виждаше от нея под известен ъгъл. После развалините на малък храм, според пътеводителя за Пелопонес, приписван на Артемида. Всред сакъзовите храсти този храм представляваше гъсто струпване от камъни с малка площадка, образувана от една стълба с три-четири стъпала и няколко повалени дълги колони. Франк придвижи лодката така, че крайната издатина на скалата да закрие напълно развалините, а след това почна да разглежда под себе си пейзажа от хаотично съборени камъни, малки, засипани с пясък падини, които достигаха до отвесен скалист подводен склон. Оттатък него започваше бездната.

Той плува известно време покрай стръмния бряг, докато откри килима от морски водорасли, разстлан върху грамадна скална площ, разсечена от пукнатини. В една от тези цепнатини лежеше „нещото“, трудно различимо за някой, който не би имал като него случая да се залута из тази местност, преследвайки някоя риба. Това „нещо“ беше тук и той се придвижи, докато се оказа над него.

Преди един месец, в Лион, Франк се бе поколебал да си купи леководолазен апарат. Господи, как днес съжаляваше за това! Както и да е, щеше скоро да узнае точното естество на този необичаен камък, до който не бе успял да се доближи достатъчно при първите си

гмуркания. Това „нещо“ приличаше на някаква глава и се намираше недалеч от късата издатина, ограничаваща подводната тераса.

Той започна да обвива веригата около специалния колан, на който бяха прикрепени оловени блокчета, и за да не се развие преждевременно, завърза краищата ѝ с парче връв. Първите опити му бяха показали, че никога не щеше да достигне дъното без достатъчен баласт.

Франк хвърли поглед към жена си. Там, на плажа, недалече от групата тъмни борове, Никол четеше някакво списание, чиято корица образуваше червено петно и му скриваше гърдите ѝ. Нагласявайки маската си, той погледна през стъклото към това сухо крайбрежие, към белите хълмове. Лодката се полюляваше върху водата. Франк, който се чувствуваше самоуверен, провери дали не се е много отклонила, после бързо се изправи и рязко се гмурна. Прекоси един пасаж от мънички жълти медузи и се спусна вертикално, удряйки бързо с плавниците. Той слизаше между големи колони от светлина, които падаха право от повърхността, и почувствува беглото впечатление, че се плъзга по сводовете на някакъв потънал храм. Водата ставаше все по-студена в долните пластове. Той ускори спускането, устремил волята си към тези светли форми сред преплетените водорасли.

Приблизително на три метра от дъното водата спря устрема му и го отблъсна. Той почна да се бори с все сили, за да спечели още дълбочина. Успя, но силите му се изчерпаха. Чувствуваше тъпанчетата си смазани, слепоочията го боляха. Съпротивляваше се, обхванат в суровата прегръдка на водата. Съумя да се опре о хребета на едни скали и така можа да се промъкне в малката подводна долина, в кулоара с водорасли. Оказа се точно над мястото, където лежеше това „нещо“.

В момента, когато се връщаше нагоре, Франк видя широко отворената за яростен вик уста, разширените очи, чиито два червени камъка, представляващи зениците, го гледаха с кървав поглед. Разяжданията по лицето придаваха още по-трагичен, по-свиреп и по-заплашителен вид. Грубо загатнати, две змии се преплитаха около челото и лекото полюляване на водораслите създаваше впечатлението, че главата е жива.

Опиянен от възторг, Франк започна изкачването. Един пасаж от тънки рибки, блестящи като стоманени пластинки, се уплаши от него. Със стегнати гърди и лудо биещо сърце той се издигна покрай светлинните стълбове до повърхността.

На плажа Никол не бе устояла на изкушението. Бе смъкнала банския костюм до бедрата си и от страх Франк да не я забележи, държеше с две ръце списанието, разтворено на височината на корема. Така мъжът ѝ не би могъл от морето да отгатне нейната голота, но по този начин усещаше по-добре ласката на слънцето върху гърдите си, заоблените и пълни гърди на млада жена.

Тя познаваше появите на ревност у Франк, без да може да разбере всичките им корени. Една вечер например, на един дансинг в Монпарнас, тя бе приела поканата на някакъв непознат мъж. Внезапно Франк бе сметнал, че този танцува с нея по „неприличен начин“. Явно пресилено мнение, което предизвика неприятен инцидент и едва не се превърна в сбиване. В таксито, което ги караше към хотела, Никол, още под влияние на вълнението, забеляза по лицето на мъжа си израза на страстна омраза. Каква глупава история! Дори и по-късно беше невъзможно да се направи и най-малкият намек за нея. Зениците на Франк се разширяваха, като на дива котка, готова да се хвърли с ноктите си върху лицето ѝ.

При други обстоятелства той бе отказал на Никол да се срещне със свой приятел от детинство, на минаване през града. Тя не се бе възпротивила, не че толкова се опасяваше от бурята, която би предизвикала, колкото от някакво подчинение на щастлива съпруга. Защо да дразни това странно момче, с привидно бронирана душа, но способно на бурни устреми, на дръзновена воля, а също и на необясними обезсърчения, на мрачни настроения, от които човек не трябваше да се опитва да го изтръгне.

Адската горещина притъпяваше мисълта ѝ. Никол хвърли цигарата, чийто твърде остър аромат не ѝ харесваше. С полуотворени очи, тя пожела присъствието на Франк, мъжката му тежест, неговата страст, и дори тази ревнива тревога, която смътно я ласкаеше, давайки ѝ възможност да прецени своята власт над него.

Седнал в лодката, Франк видя две риби, които се стрелнаха в зелената мъгла на дълбините, обаче инстинктът му на ловец бе отклонен в друга посока. Поясът и веригата убиваха кръста му, но какво от това! Беше възбуден от находката си и в течение на почивката от няколко минути разбра, че се е привързал към тази местност, към това море „с цвета на вино“, според точния образ на Омир. С умиление огледа голите хълмове, разширеното от горещина небе, откъдето се сипеше прахообразна светлина.

Франк знаеше какво изисква предпазливостта: да отиде в селото, да събере необходимото съоръжение и може би да потърси помощта на един по-опитен гмуркач. И ако се отказваше от най-разумното разрешение, то не беше от страх, че не ще може да си присвои горгоната. Още в първия миг бе решил да я предаде на малкия музей за каменни останки в Монемвасия. Искаше да действа сам заради простото удоволствие от подвига. А също и от нетърпение. Никога не би могъл да изчака до следния ден. Към това се прибавяше и един брутален завоевателски инстинкт. За него всяко препятствие трябваше да се победи, да се овладее или покори, без оглед на цената.

Безброй малки жълти медузи се движеха бавно около лодката в печални съзвездия. Слънцето изгаряше голия гръб на Франк. Още един миг отдих... Трудно беше да прецени тежестта на горгоната — пречупването на лъчите увеличаваше поне с една трета нейния обем. Сега единствено това тегло занимаваше Франк, който се готвеше за ново гмуркане. Като изду дробовете си, той се изправи отведнъж, хвърли се и потъна бързо в масата от неподвижна вода, през пластове на морето — все по-тъмни, все по-студени.

По-бързо, отколкото в предишните си изследвания, той стигна купчината скали, отново мина над малката ливада от водорасли с особено тъмна зеленина и тъй като леко се бе отклонил вдясно, поправи посоката си и гъвкаво заплува, възпиран от налягането на водата.

Сега се намираше над горгоната и за да я доближи толкова, че да може да я сграбчи, трябваше да се бори с тази течна преграда, която му пречеше. Морето странно хъркаше в смазаните му уши. Едно последно усилие го докара най-сетне към каменното лице, което сякаш му крещеше някакво предупреждение. Беше толкова близо, че

различаваше най-дребните му подробности: дупките на зениците в ирисите от червена глина, лявата разбита ноздра, чупката на брадичката, дълга като някакъв белег от нож. Част от главата беше зарита в пясъка, така че малко се виждаше от змийския венец.

Франк не загуби нито секунда. Протегна ръка, подхвана главата отдолу и с рязко движение я повдигна. От вдлъбнатината, където лежеше горгоната, се вдигна облак сивкав и зловонен пясък. Без да чака да се утаи, той притегли към себе си каменния бюст, изправи го и изпусна малко въздух, който се издигна към повърхността във вид на сребристи мехурчета. Той тържествуваше, но без да се увлича. Със свободната си ръка започна да развързва въженцето от веригата. Трябваше веднага да се освободи от нея, както и от колана с оловото. Всичката тази тежест, към която се прибавяше и горгоната, го задържахше край подводната площадка, чиито стръмни стени изчезваха в ледената тъмнина. Изведнъж обаче разбра, че въженцето, което свързваше двата края на веригата, беше набъбнало от водата и трудно щеше да го развърже. Още същия миг схвана, че е в опасност. Беше се спуснал твърде дълбоко, много тежеше и беше на границата на възможностите си.

Гърдите му като че ли се изпълниха с въглени, с парченца стъкло, с милиони игли, нажежени до червено. Той продължи упорито да притиска към себе си горгоната, като се мъчеше да развърже проклетия възел, но напразно! Главата му сякаш се пръскаше и му идваше да реве от болка. Направи два-три безполезни опита да се втурне нагоре към повърхността, към този искрящ таван със сянката на лодката, ала тя се намираще на фантастична височина.

Тази гледка най-ясно му разкри опасното положение, трудността на завръщането през мрачните водни пространства. „Ако не се освободя от баласта, ще се удавя!“ Винаги бе изпитвал горда радост от този род игри, които го поставяха на крайната граница, където животът му можеше изведнъж да се окаже в опасност. Особено в Парагвай го бяха подтиквали към такива предизвикателства. Преди всичко никаква паника! Задърпа възела, но той още повече се затегна. Налагаше се да действа с две ръце!

Франк пусна горгоната, уверен, че ще легне на площадката, между водораслите, и после ще успее да я вземе, при едно по-добре подготвено гмуркане. Видя обаче, че тя се удари в ръба на стената и

потъна в бездната, без да се преобърне, с очи нагоре, с израз на жестокост, на тържествуваща ненавист. Загубена! Но и той също беше загубен, смазан под гигантската броня на водата, която го държеше в плен. Франк чуваше тежките удари на сърцето си. Само един нож и въженцето щеше да падне! В това беше и грешката му — бе забравил ловния си нож! Бе допуснал небрежност, която в този свят придобиваше фатални размери. А Никол го очакваше горе!

Отново се напрегна, за да се изкачи, и откри ужасен, че мускулите му не го слушат, че беше задържан, притиснат от грамадни ръце! Меките движения, които правеше, предизвикваха безжизнен устрем, неспособен да го откъсне от тази прегръдка, да го издигне на повърхността. Цялото море, всички океани на света бушуваха в главата му, вдигаха невъобразим шум, помитаха и най-малката свързана мисъл. Той зарита отчаяно с пети и дъхът му се превърна в някакво приказно гъмжене от звезди!

Като преодоля това кратко смущение, Франк намести маската, която го убиваше. Смътни очертания минаваха в това странно небе: риби или планети, или привидения! Кой можеше да го каже? Страхуваше се и знаеше това. Волята му, въпреки всичко, си оставаше будна и с ръце, парализирани от студа, се опита този път да развърже не въженцето на веригата, а да свали колана. Най-сетне успя! Последният се плъзна надолу с оловния си товар. Като по чудо, веригата, която вече не бе така плътно пристегната, се свлече от собствената си тежест по бедрата му...

Франк се издигна с няколко метра. Много късно, много късно! Студът, който го пронизваше, го утежняваше повече, отколкото токущо отхвърления баласт. Червеният цвят около него успокояваше страданието му, вдъхваше му увереност. Това беше някаква величествена аленост, гладка, окончателна. И той отвори уста, вдъхвайки с все сили. Сякаш засегнат от огнепръскачка, един пламтящ език го изгори до основата на дробовете му. „Ще умра!“ Тази мисъл не го разбунтува толкова, колкото видът на страшните ветрила, които се разтваряха и затваряха от всички страни, закривайки му посоката към спасението. В същото време почнаха да реват сирени и той знаеше, че го викат, че трябваше да им устои. Продължи да се бори с остатъка от енергия, косейки пластовете вода с тежки искрящи гънки.

Франк видя — съвсем близка — повърхността: бяла градина, пресечена от електрически светлини. Вече хиляди челюсти го разкъсваха отвътре с жестоко настървение. Той продължи уморено да замахва с ръце, като най-сетне стигна в една по-хладка зона. Езикът му сигурно беше набъбнал така чудовищно, че задръстваше гърлото и притискаше мозъка като някаква опасна гъба. Не трябваше в никакъв случай пак да отваря уста! Да се бори! Да се бори!...

Той изскочи на повърхността с пръскащи се от болка уши и жадно пое въздух. Слънцето разкъсваше очите му въпреки затворените клепачи. В него никаква радост, нищо освен вяло удовлетворение. И той се остави да плува над водата...

Когато успя да стигне до лодката, изкатери се в нея и остана известно време отпуснат, целия задъхан. Постепенно светът придоби за него обичайния си вид. Като вдигна очилата на челото, Франк се взря продължително в хълмовете, скалите, червеното петна на палатката и Никол, изтегната върху пясъка пред групата от борове.

Между небето и последната линия от хребети светлината трептеше и разтваряше душата за една огромна нежност. За Франк бе достатъчно да прокара пръсти по каучука на лодката, за да изпита удоволствие. Какво значение имаше, че темето и гърдите му още го боляха! Той си спомни за трупа на един възрастен човек, който бяха извадили пред очите му от далечната река. Погледна ръцете си, вцепенени и побелели от студ, като предмети от слонова кост, чужди на тялото му. Чувството за тържествуване започваше да разтваря в него новото си цвете. Сега щеше да се върне при Никол да срещне отново лъчистия ѝ поглед, да намери всеотдайното ѝ сърце. И като преодоля умората си, започна да гребе към брега.

Когато излизаше от морето, Франк беше още толкова изтощен, че едва устояваше на връхлитащите вълни. Най-сетне, залитайки, стъпи на плажа и с бързи стъпки, като подскачаше по пясъка, който изгаряше краката му, се отправи към бивака.

Той съгледа Никол, която спеше, разголена до кръста, подложила ръка под главата, в очарователна и спокойна поза. След като пи от делвата, Франк се приближи към младата жена. Никога нямаше да ѝ довери приключението си, но струваше му се, че отсега нататък, за да различи най-крехките признаци на своето щастие, щеше да е

достатъчно да си припомни онзи раздразнен образ вдън бездната и неговия вкаменен яростен вик.

По морето пробягваха къси пламъчета. Призрачната ладия се отдалечаваше в маранята. Клоните на боровете пращяха отгоре и сега Франк разбираше по-добре техния език. Той се наведе над Никол, над това свършено тяло с топъл цвят на кайсия, над това така наивно, така детско лице в съня, толкова вълнуващо, когато излъчваше любовна страст. Франк я събуди, като полека целуна гърдта ѝ. От тази ласка собствената му кръв заби още по-бързо, стана по-гореща — жива кръв, чиято скрита песен го опияни. А Никол отвори очи, ахна, престори се на смутена, с дяволита радост, без да отгатне от какъв свят на безотрадната самота се завръщаше той.

---

[0] Горгоните, същества от гръцката митология, са три сестри, дъщери на бога на моретата, които превръщат в камък всеки смъртен, дръзнал да ги погледне. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.